

Megjelenik minden reggel.

Egyes szám ára: 6 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR

HELYBEN

1/4 évre 5 K 40
1 hóra 1 K 80

VIDEKEN

1/4 évre 7 K 20
1 hóra 2 K 40SZEGERDI
FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
SZEGERD Jókai-utca 4. szám
Telefon számok: 252. és 12-62.

Főelölts szerkesztő:

UJLAKI ANTAL

Kiadótulajdonos:

ENDRÉNYI LAJOS

nyomda- és hírlapkiadó vállalat r.-t.

Igazgató:

RÁCZANTAL

A román béke föltételei.

Szeged, febr. 23

Tehát Romániával is megkezdjük a béketárgyalást. Dacára, hogy a románok katonai helyzete reménytelen, azért még sem szabad tulságosan bizni a közeli román békében. A mai román kormány legtöbb tagja, — maga Avarescu tábornok, miniszterelnök is — kimondottan antant-barát. Viszont Romániában gyorsan megváltoztatták mindég a politikai véleményyt.

Alláspontunk a román béke ügyében a következő:

Mindenekelőtt Magyarország területi épségét a jövőben még inkább biztosítani kell. Erdély felé minden román aspirációt meg kell akadályozni, ki kell irtani. A stratégiai terület kiigazítás tehát a legfontosabb.

A Dunára föltétlenül szükségünk van. S ha Románia békét nem kér, fegyveres erővel kell megszereznünk a Duna északi oldalát, mely Galactól lefelé egyelőre még a románok kezében van.

Romániából megszállott területeket, még ha le is mondanánk minden annexionról, az általános békekötésig nem üríthetjük ki. — Ezekre a területekre gazdaságilag van szükségünk az antant kiéheztető hadjáratával szemben.

Romániának bolgár szövetségünkkel szemben le kell mondania a dobrudzsai országrészről. — Dobrudzsa bekebelezését nem lehet annexionnak nevezni, ez nem lesz egyéb, mint a balkáni háboru katonai sétájának jóvátétele.

Magyarország és Bulgária közt nemcsak a Morava völgyében, hanem román területen is biztosítani kell a közvetlen kapcsolatot. És pedig nemcsak gazdasági, hanem stratégiai értelemben is; tehát nemcsak valamely keskeny sáv kihasításával, hanem megfelelő mögöttes területtel.

És a stratégiai határkiigazításnak érvényesülnie kell Magyarországot keleti határán is, a Kárpátok romániai lejtőin.

A románok azon az állásponton vannak, hogy Konstanzának Bulgáriához való csatlásával Románia egyetlen jégmentes kikötőjét is elvesztené és így az év legnagyobb részében a Fekete-tengeren való hajóközlekedéstől el volna zárva. Tulcsea elvesztése pedig a Duna torkolatától zárná el, ami Románia gazdasági életét egyenesen megbénítaná. A bolgárok ezzel szemben kijelentik, hogy a Dobrudzsára irányuló követeléseik megmásíthatatlanok.

A beszarábiai-kérdésben mi nem foglalunk álláspontot. Nem a mi ügyünk. — Csupán azt jegyezzük meg, hogy ha Románia itt sem »kárpótolná« magát, nem is volna olyan igazságtalan. Miért kell az orvítamadónak bármi tekintetben is nyernie? Elvégre Románia bármit kap vagy nem kap, egyedül az oka és senki más nem.

Dubnó a németeké.

Nincs különös esemény. (Miniszterelnökségi sajtóiroda)

Német csapatok megszállták Dubnót.

A vezérkar főnöke

9.000 orosz elfogtak.

A német nagyfőhadiszállás jelenti: (Miniszterelnökség sajtósztálya)

Keleti harctár: Esztlandban csapataink tovább nyomulnak előre kelet felé.

Livlandban megszállottuk Walkot.

Ukrajnában Lucktól délre előnyomuló erőink elérték Dubnót. Egyébként a hadműveletek tovább folynak.

A beszállított foglyok száma két tábornokkal, 12 ezredessel, 433 tiszttel és 8770 főnyi legénységgel emelkedett. Ludendorff, első főszállás-mester.

Czernin külügyminiszter a magyar álláspont mellett

Budapest, febr. 23

A Ház mai ülésén a munkapárt folyosóján válsághírek keringtek. E szerint aktuális kérdésben nézeteltérés támadt a magyar, valamint a külügyi kormány között. E miatt csütörtökön délután rendkívüli minisztertanácsot is hívtak össze. A válsággal összefüggött az is, hogy Tisza István grófot Czernin gróf, külügyminiszter Bécsbe kérte és vele hosszan, ismételt tanácskozott.

E válságról a következőket jelentik nekünk:

A román béketárgyalás ügyében támadt a konfliktus. Wekerle Sándor miniszterelnök a Ház szerdai ülésén azt válaszolta Szász Zsombor interpellációjára, hogy a Romániával való béketárgyalásra magyar delegáltat is ki fognak küldeni. Voltaképpen a magyar és

az osztrák kormány között támadt nézeteltérés, így a román béke föltételeire nézve is. Az általános hangulat Bécsben, akárcsak Berlinben, az volt, hogy csak a magyar álláspont győzhet. A magyar fölfogás egységes volt minden tekintetben, Wekerle, Tisza és Andrassy Gyula gróf álláspontja ugyanaz.

Tisza István budapesti tudósítónknak kijelentette, hogy ő Czernin gróf külügyminiszter hívására utazott Bécsbe és vele fontosabb kérdésekben megbeszéléseket folytatott. Wekerlével már közölte is a tárgyalás eredményét.

A Pester Lloydnak jelentik: — Czernin külügyminiszter és a magyar kormány közt a román béke föltételeire nézve teljes az egyetértés. Minden, e hirrel ellentétes kombináció téves.

A román béke kérdése.

Stratégiai engedményeket követelnek Magyarországnak.

Berlin, február 23.

A Romániával való tárgyalások Bukarestben legközelebb megkezdődnek. A központi hatalmak álláspontja a következő:

Németországnak nincsen semmiféle külön célja, Bulgáriának és a monarchiának azonban részint nemzeti, részint stratégiai kívánságai vannak, melyeket ki kell elégíteni. Bulgáriának meg kell kapni a Dobrudzsát, a monarchiának pedig bizonyos stratégiai előnyöket, amelyek különösen Magyarországot fogják megvédeni egy esetleges román támadástól. E mellett azonban a szövetségesek nem akarják Romániát megfojtani, sőt tekintettel akarnak lenni Romániának esetleges jogos nemzeti és területi kívánságaira. Bulgáriában ugyan mutatkoztak aggodalmak ez ellen a terv ellen, úgy látszik azonban, a kormánykörök ott is elnézőbben itélik meg ezt a kérdést.

Kühlmann német külügyi államtitkár Bécsből való elutazása előtt hosszabb tanácskozást folytatott Czernin külügyminiszterrel.

Az orosz kormány futárja a határon várja a központi hatalmak válaszát.

Kühlmann helyettese.

Berlin, február 23.

Ha Kühlmann német külügyi államtitkárnak időközben Breszt-Litovszkba kellene utaznia, akkor a román béketárgyalás során von dem Busche alámítikár helyettesíténé.

Pétervár védelme.

Hága, február 23.

A Daily Chronicle-nek jelentik: Pétervár védelmére mindent megtesznek. A fővárost lázasan erősítik. Sok vörös gárdistát összpontosítanak Pétervárott, akik parancsot kaptak a végsőkig tartó ellenállásra.

Az olaszok magyar offenzívát várnak.

Luganó, február 23.

Az olasz lapok arról írják, hogy magyar és osztrák offenzíva várható. Haditudósítók szerint a Garda-tó környékén várható a magyar támadás.

Az angol békeföltételek.

Bécs, február 23.

A londoni Daily News írja: — As with és Landsdovne lord, az angol békepart két vezére többször tárgyaltak egymással és mint hírlík, megegyeztek Anglia békeföltételei kérdésében.

Ujságírók összeesetése Lenin ellen.

A Volja című pétervári lap összes munkatársát letartóztatták. — Beigazolást nyert, hogy az említett lap munkatársai megakarták bukztatni Lenin miniszterelnököt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülését tíz óra után nyitotta meg Szász Károly elnök, aki figyelmeztette a szónokokat, hogy csak egy-egy félórát beszélhetnek.

Szterényi József kereskedelmi miniszter reflektált az elhangzott felszólalásokra. Szterényi a Németországgal való vámunió kérdésében megjegyzi, hogy sem Magyarország, sem Németország, hanem Ausztria kezdeményezte ezt és úgy ő, mint Wekerle már régebben állást foglaltak a vámunió ellen. De az állást foglalt ez ellen a német kormány is és a vámunió helyett a preferenciás vámok gondolatát vetették föl. Ezek azonban nem rejtenek magukban agresszív célt. Kijelenti, hogy nem visznek ki tőlünk gabonát, sőt még Németország ad nekünk olcsóbb gabonát és hadseregünket is részben Németország látja el.

Sz ipari cikkek árszabályozását illetően kijelenti, hogy erőszakkal is bele kell nyulni ebbe a kérdésbe. Ugy fog intézkedni, hogy ne legyen alkalmuk bizonyos iparcikk termelőinek a csekély készletű anyagot a kiváltságosok részére drágán előállítani és eladni, hanem a közellátás részére fogja ezt lefoglalni. Megígéri a kisipar támogatását.

Szterényi beszéde után általánosságban és részleteiben is elfogadták az innitástról és a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatokat.

Dugonics Andrásról.

Halálának századik évfordulója.

Vasárnap, néhai való jó Dugonics Andrásnak emlékszóba körül tömörül Szegednek népe, hogy a talapzatra tegye az emlékezést, a kegyelet és a hála koszorúit. A nagy íróról elnevezett Dugonics Társaság rendezti a kegyelet ünnepélyt, gazdag programmal.

Száz esztendő előtt nagy gyászra kondult a szent Demeter-templom hangja. Meghalt Dugonics András nyugalmazott professzor a piarista-rend szegedi társaságának gimnáziumában, ahol a matematikát tanította ugyan, de ráérő idejében a muzsákkal társalgott. Nagy dolog volt ez akkor, irodalmunk újjászületése korában. A francia és német utánzó után teljesen magyar nyelven ír minden sorában, minden szavában magyarul, szakítva a kifejezésekben minden latinossággal és a fel fogásban, formában minden francia társalással. És annál dacosabban, annál rájongóbban szolgálta az új irányt, minél inkább hallotta hangoztatni a kor szomorú, az igaz magyart lehangozó vallomását, hogy a magyar nyelv nem alkalmas a tudományok művelésére.

Ismeretesek II. József törekvései a nemzeti nyelv, a nemzeti öntudat elnyomására. Egyik főeszköze volt a német nyelvnek erőszakos terjesztése: behozta az iskolába; az egyetemről, a hivatalokból kiszorította azokat, akik a német nyelvben járatlanok voltak. Ez az erőszakos németesítés kihívja Dugonics magyar érzését s ez készíti a tudományok magyar nyelven való terjesztésére és a magyar irodalomban való úttörő munkára. Matematikai mű-

